

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-2-79 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 14-18/347-153
Karar Tarihi : 20.05.2014

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR, Fevzi ÖZKAN
, Dr. Metin ARSLAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER : Bülent GÖKDEMİR, Nilgün KOCADAĞ, Cemile YÜKSEK

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Açık Hava Reklamcılar Derneği
Gazeteciler Sit., Kesinkalem Sok., No:35, Esentepe-Şişli/İstanbul

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN :

1. Reklamcılar Derneği
İstiklal Cad. No: 203 Kat: 2 34433 Beyoğlu/İstanbul
2. Reklamverenler Derneği
Nispetiye Cad. Yanarsu Sk. Mustafa Çelik Apt. No:58 D:2 Etiler/İSTANBUL
3. Açık hava İzleme Araştırma Kurulu
Nispetiye Cad. Yanarsu Sk. Mustafa Çelik Apt. No:58 D:2 Etiler/İSTANBUL
4. Wall Şehir Dizaynı ve Tic. Ltd. Şti.
Gazeteciler Sitesi 23 Temmuz Meydanı No:5 Esentepe Şişli/İSTANBUL
5. Clear Channel Tanıtım ve İletişim A.Ş.
Maslak Mh.. Meydan Sk. Veko Giz Plaza No:3 Kat:17 34396 Maslak Şişli/İSTANBUL
6. Ströer Kentvizyon Reklam Pazarlama A.Ş.
Barbaros Bulv. Morbasan Sk. Koza İş Merkezi C Blok K:1-2-3-4 Beşiktaş/İSTANBUL
7. Kinetic Reklam Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.
Esentepe Mah. Atom Sk. No:18 Kat:2 Gültepe Kağıthane/İSTANBUL

(1) **E. DOSYA KONUSU: Açık hava İzleme Araştırma Kurulunun faaliyetlerine menfi tespit belgesi verilmesine dair 10.03.2011 tarih ve 11-15/260-88 sayılı Kurul kararına esas oluşturan protokol hükümlerinin ihlal edildiği iddiası ile bahse konu Kurul kararının geri alınması veya taraflara belli davranışlarda bulunma yasağı getirilmesi talebi.**

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle,

- Menfi tespit başvurusunun konusunu oluşturan Açık hava İzleme Araştırma Kurulu (AÇİAK) Kuruluş, Yönetim ve Uygulama Protokolü'nde (Protokol) taahhüt edilen yönetim kurulu toplantılarının hiçbir zaman yapılmadığı, söz konusu Protokol'ün STK üyeleri Reklam Verenler Derneği (RVD) ve Reklamcılar Derneği (RD)'nin bu konuda bir istekte bulunmadığı,
- RVD'nin AÇİAK oluşumuna başkanlık etmek istemediği, RD'den Atilla AKSOY'un başkanlığa getirildiği; başkanlık görevinin değişimli olması gerekmesine rağmen 2 yıllık sürenin sonunda seçim yapılmadığı ve değişiklik amaçlı bir toplantı dahi teklif edilmediği, Atilla AKSOY'un görevine devam ettiği,

- RVD'nin, AÇIAK sekretaryasının bünyesinde oluşmasına izin vermediği, AÇIAK çalışanlarının Başkan Atilla AKSOY'un şirketlerinden ücretlendirildiği,
- RVD ve RD'nin teknik komite toplantılarına hiçbir zaman katılmadığı,
- Protokol hükümlerine göre devam eden süreçte AÇIAK'ın sadece ticari üye katılımına açık olduğu, buna rağmen Ströer Kentvizyon Reklam Pazarlama A.Ş. (Ströer), Clear Channel Tanıtım ve İletişim A.Ş. (Clear Channel) ve Wall Şehir Dizaynı ve Tic. Ltd. Şti. (Wall) şirketlerinin birlikte oluşturdukları Açık Hava Reklamcılar Vakfı'nın (ARVAK) hiçbir idari karara bağlanmaksızın teknik komite toplantılarına dahil olduğu, en büyük medya satın alma şirketlerinden biri olan Kinetik Reklam Hizmetleri Tic. Ltd. Şti. (Kinetic)'nin üst düzey yöneticisinin ARVAK'ı temsilen tüm teknik toplantılara katıldığı,
- AÇIAK'ın Protokol'de gösterilen adresi, vs. şekilde içeriğinin değiştirilmesinin gündeme geldiği, değişiklikle ilgili Rekabet Kurumuna başvuru yapılmadığı, değişiklik ile beraber uygulamada AÇIAK ile ilgili tüm işlemlerin ARVAK sorumluluğuna geçtiği, ARVAK'ın ise faaliyetini Ströer ile aynı adreste sürdürdüğü, ARVAK'ın teklif ettiği yeni Protokol'ün üç ticari şirketin isteği doğrultusunda hazırlandığı ve fiilen uygulanır hale geldiği,
- Ölçümleme için gerekli POSTAR (Poster Audience Research) lisansının RVD tarafından alınması gerekirken, resmi yetkisi olmayan ARVAK tarafından alındığı,
- Ströer tarafından uygulanan billboardların üzerine vinil gerilmesi işleminin ölçümleme çalışmalarının uzamasına yol açtığı, ayrıca söz konusu işlemin vinil germe işlemi yapmayan şirketlerin aleyhine ortam yarattığı,
- Gelineen noktada AÇIAK oluşumunun üç ticari şirket ve STK ayağında bu üç şirketin birlikte kurdukları ARVAK tarafından yönetilen ve yönlendirilen, Açık hava Reklamcılar Derneği (ARED)'nin sadece teknik komite toplantılarına katılabildiği ve diğer gelişmelerin ARVAK çatısı altında gerçekleştirildiği bir oluşum haline gelerek menfi tespit kararı verilen Protokolden tamamen farklı bir oluşum haline geldiği

ifade edilmiş ve menfi tespit kararının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 8. ve 13. maddelerine istinaden geri alınması veya taraflara belli davranışlarda bulunmama yasağı getirilmesi talep edilmiştir.

- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 15.11.2013 tarihinde intikal eden başvuru üzerine hazırlanan 09.01.2014 tarih ve 2013-2-79/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu 16.01.2014 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 14-02/51-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme üzerine hazırlanan 06.05.2014 tarih ve 2013-2-079/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; önaraştırma konusu Yeni Protokol'de yer alan hükümlerin 4054 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil etmemesi nedeniyle, ilgili teşebbüs ve teşebbüs birlikleri hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ilgili ürün pazarları "*açık hava reklam yeri ölçümleme pazarı*" ve "*açık hava reklam yeri sağlama pazarı*" olarak belirlenmiş olup, ilgili coğrafi pazar tanımı yapılmasına ise gerek görülmemiştir.
- (5) AÇIAK protokolünün 2010 yılında imzalanmasının ardından AÇIAK'ın sağlayıcı şirket konumundaki tarafları Kurul'a başvurarak Protokol için menfi tespit talebinde bulunmuş, Kurul 10.03.2011 tarihli toplantısında, 11-15/260-88 sayı ile AÇIAK'ın ilgili Protokol çerçevesinde gerçekleştirmeyi planladığı faaliyetlerin 4054 sayılı Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerine aykırı bir nitelik taşımaması nedeniyle ilgili işleme menfi tespit belgesi verilmesine karar vermiştir.

- (6) Söz konusu kararda özellikle, Protokol'ün açık hava reklam yerlerinin pazarlamasını yapan tüm ticari kuruluşların katılımına açık olması; bu sektörde faaliyet gösteren tüm ticari kuruluşların AÇİAK yönetim kurulunda yer alma hakkına sahip olması; üyelerden tahsil edilecek katkı paylarının üyeler arasında ayrıcalık yaratacak bir duruma yol açmaması; Protokol'ün ilgili pazarda faaliyet gösteren üye olan veya olmayan teşebbüs ya da teşebbüs birlikleri açısından herhangi bir zorlaştırıcı, rekabeti engelleyici bir yönünün tespit edilmemiş olması; toplantı ve karar almaya ilişkin yeter sayılarının üyeler arasında dengeyi sağlamış olması; veto veya bir başka özel hak ile herhangi bir üyenin kayırılmaması, Rekabet Kurulu'nun Müşterek Endüstri Komiteleri (MEK) için öngördüğü tam bağımsızlık, kurumsal yapı, yazılı ve objektif kurallara göre hareket etme ve hukuki belirlilik şartlarının ilgili Protokol ile sağlanmış olması gibi hususlar esas alınmıştır.
- (7) Dosya mevcudundan, 01.01.2013 tarihli yeni Protokol'de, AÇİAK başkanının belirlenmesi, sekretaryanın oluşumu, yönetim kurulu toplantılarının usulüne ilişkin hükümlerde değişikliklerin yapıldığı, ayrıca ARVAK'ın, AÇİAK'a üyeliğinin kabul edildiği anlaşılmıştır.
- (8) Bu itibarla Kurul'un menfi tespit kararına esas teşkil eden Protokol'den farklı yeni bir Protokol'ün yürürlük kazandığı değerlendirilmesinden hareketle 10.03.2011 tarihli ve 11-15/260-88 sayılı Menfi Tespit Kararı'nın, 01.01.2013 tarihi itibarıyla geçerliliğini yitirdiği kanaatine ulaşılmıştır.
- (9) Dosya mevcudundan, AÇİAK'ın açık hava reklam mecrasının ölçümlenmesi amacıyla sektörün farklı oyuncularının bir araya gelerek oluşturdukları bir MEK olduğu, Kurul'un geçmiş tarihli kararlarında ise bir MEK oluşumunun rekabeti bozucu bir etkisinin ortaya çıkmaması için, bağımsız olması; objektif ve yazılı kurallara göre hareket etmesi; hukuki belirliliğe; kurumsal yapıya ve teknik yeterliliğe sahip olmasının gerekliliği tespit olunmuştur.
- (10) Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, AÇİAK Protokolünün yeni halinin de MEK'lerin oluşumunda Kurul tarafından varlığı aranan koşulları taşıdığı ve/veya muhafaza ettiği, ayrıca, "Teknik Komite" adı altında olsa da; AÇİAK'ın tüm taraflarının temsil edildiği ve söz sahibi olduğu toplantılarda ölçümlemenin işleyişine ilişkin konuların görüşülüp karara bağlanması; yönetim kurulunun en önemli görevlerinden olan ölçümleme şirketinin ve metodunun belirlenmesi konularının bir defa karara bağlanmasının ardından tekrar yönetim kurulu kararı alınmasını gerektirmemesi ve yönetim kurulunun toplanmasını gerektirecek özel bir durumla karşılaşılma riski olmaması tespitleri göz önünde bulundurulduğunda, AÇİAK Yönetim Kurulu'nun toplanmamasının rekabeti engelleyici bir nitelik taşımadığı kanaatine ulaşılmıştır.
- (11) AÇİAK ölçümlemesinin sağlıklı ve objektif bir şekilde yürütülmesinin, AÇİAK oluşumunun tarafı olmayan teşebbüsler açısından pazara giriş engeli oluşturmasının ve dışlayıcı bir niteliğe sahip olmamasının önemli olduğu, bu doğrultuda AÇİAK'ın mecralarını ölçtürmek isteyen bütün teşebbüslere açık olan yapısının, dışlayıcılık riskini bertaraf ettiği değerlendirilmiştir.
- (12) Dosya mevcudundan, AÇİAK'ın hâlihazırdaki yapısı ve işleyişinin, komiteye üye olmayan teşebbüsler açısından pazara giriş engeli teşkil etmediği, zira AÇİAK bünyesinde gerçekleştirilen ölçümlemenin yalnızca AÇİAK'a üye olan teşebbüslerin mecralarına yönelik olduğu, ancak bütün mecra sahiplerinin diledikleri takdirde AÇİAK'a taraf olup mecralarını ölçtürme imkânına sahip oldukları, AÇİAK'a taraf olma konusunda hiçbir ticari işletmeyi kayırıcı veya ayrımcı bir hüküm bulunmadığı, AÇİAK tarafından gerçekleştirilen ölçümlemenin masraflı olması nedeniyle, AÇİAK bünyesinde ölçümleme yaptırmak isteyen ticari katılımcılardan belirli miktarda katkı payı alınmasının öngörüldüğü, ancak

14-18/347-153

bu konuda herhangi bir işletmeye üstünlük sağlayan bir Protokol hükmünün bulunmadığı ve tüm ticari işletmelere aynı prosedürün uygulandığı anlaşılmıştır.

- (13) Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, RVD temsilcilerinin teknik toplantılara katılmadığı, ancak RD'nin katılım sağladığı, RVD'nin teknik komite toplantılarına katılmamasının derneğin tercihinine ilişkin bir durum olduğu, derneğin toplantılara katılma zorunluluğunun bulunmadığı, AÇIAK merkezinin RVD değil de ARVAK bünyesinde konumlandırılmasının ise AÇIAK ölçümlemesinin sağlıklı, objektif ve bağımsız bir şekilde yürütülmesini engelleyecek bir durum olmadığı, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil etmediği değerlendirilmiştir.
- (14) 01.01.2013 tarihinde AÇIAK Protokol hükümlerinde esaslı değişikliklere gidilmesi ile ortaya çıkan Protokol'ün, yeni bir protokol olarak kabul edilmesi nedeniyle Kurul'un 10.03.2011 tarih ve 11-15/260-88 sayılı Menfi Tespit Kararı'nın, yeni Protokol'ün yürürlük kazandığı 01.01.2013 tarihi itibarıyla geçerliliğini yitirdiği, Yeni Protokol hükümlerinde ise rekabete aykırılık teşkil eden herhangi bir unsurun bulunmadığı kanaatine varılmıştır.
- (15) Bu hususlar çerçevesinde, dosya konusuna ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

- (16) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikâyetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.